

nem is régen erősen hajlott Francia- és Oroszország felé, de ujabban nagyon is lehült. Nem csoda, mert Oroszország balkáni törekvései és Konstantinápolyra vonatkozó igényei sehogysem lehetnek Anglia inyére. Az angolok támogatása nélkül pedig hiába erőlködnek a franciák és oroszok a hármasszövetséggel szemben. Szívós, állandó és tervszerű előkészület azonban nem árt. Mert a nagy leszámolás, ha késik is, el nem marad.

Hogyan pártolja a tanács a szegedi ipart.

(Saját tudósítónktól.) A munkanélkülieknek a közmunkák minél előbb való megkezdését több ízben megígérte a tanács, amely méltatlankodással háritotta el magáról mindig az olyan kritikát, amely a szegedi ipar satnyaságáért a városi hatóság politikáját hibáztatta. A fogadalmi templom — amely szegedi középitkezések ismert típusa szerint a munka betetőzéséig sok közéleti bukfenccel gyönyörködött — ékesen szóló bizonyítéka annak, hogy ezek a vádak mennyire jogosultak. A tanács ismét megfeledezett legelemibb köteletségeinek teljesítéséről, vagy mert nem tudott olyan expedienst találni, a mellyel a szegedi ipar és munkásság érdekeit kellő eréllyel és eredménnyel megvédhette volna, egyszerűen és röviden a legkönnyebb módot választotta — nem tett semmit a szegedi iparéért és nevetségesen valamicskét a hónapok óta munkanélkül tengődő munkanélküliekért.

Tessék elgondolni: szünni kezd a pénzváltás. Meg kellene kezdődniök a közmunkáknak, de csak morzsák adódnak belőlük. Magánépítkezésekről beszélni alig-alig lehet. A gazdasági válság romjain vállalkozó és munkás munka után keresgél. És amikor arról van szó, hogy a fogadalmi templom kőfaragó-munkáit ki kapja meg: ennek a fölci-

comázott, de tengődő metropolisnak városi hatósága előtt üres humbuggá sülyed a helyi ipar minden érdeke. Nem kutatom, hogy a szegedi pályázók mennyivel voltak drágábbak, mint a nyertes budapesti. Fölösleges munka ott, ahol az okos és reális sovinizmus helyett nemzeti színű hálóinget viselnek a város intéző urai és ahol a közélet sok férfira reggelizés „éljen a hazát“, ebédhez „éljen a szabadság“-ot és vacsorához „éljen a függetlenség“-et eszik kompót gyanánt.

Szóval: a szegedi ipart ebből a munkából kisémmizték. Most jönnének a munkások. Ha jönnének. Ha a tanács ezer koronáért módot és alkalmat nem adott volna ebből a munkából való kisémmizésükre. Kiköti ugyanis a tanács a vállalkozónál, hogy szegedi munkásokat köteles alkalmazni, ha pedig a vállalkozó megszegné a szerződésnek ezt a pontját, ezer korona bírságot fizet.

Ugy-e bár fölösleges bővebben bizonyítani, hogy ezzel a szegedi munkások sorsáról alig van gondoskodva és hogy az ilyen eljárás legkevésbé alkalmas arra, hogy a közönséget megnyugtassa afelől, hogy sorsának intézése jó kezekben van.

Berchtold gróf Münchenben. Münchenből jelentik: Berchtold gróf közös külügyminiszter feleségével március elején két napra ideérkezik, hogy az udvarnál tiszteletét tegye. Berchtold gróf már régebben viszonzni akarta Hertling gróf bajor miniszterelnök bécsi látogatását, de a tavalyi balkáni helyzet miatt a látogatást nem tehette meg.

A bolgár kormány és az ellenzék. Szófiából jelentik: A kormány az alkotmány 82. szakaszára való hivatkozással megiltotta népgyűléseknek, vagy más politikai összejöveteleknek a hatóság engedelmé nélkül való megtartását. Az ellenzék most nagy agitációt fejt ki a rendelet ellen és manifesztumot adott ki, amelyben fölszólítják az ellenzéki választókat, hogy a kormány intézkedésével ne törődjenek.

A délidéki téli gyakorlat.

— Különben sikerült. —

(Saját tudósítónktól.) Amióta a balkáni háboru kísértett, azóta a monarchia hadserege is — kénytelenségből — még az eddigieknél is nagyobb súlyt helyez a nagygyakorlatokra és ezentúl téli hadgyakorlatokat is tartanak váratlanul és ismételtén akár egy-egy télen. Nem lehessen tudni és ne adj isten, de soha nincs kizárva, hogy egy ország téli háboruba keveredjen.

Frank Liboriusz gyalogsági tábornok hadseregfelügyelő, aki pár nap előtt Temesvárra érkezett, szerdán délután adjutánsa és a beosztott vezérkari tiszt kíséretében Temesvárról az aradi helyőrség inspicálása céljából Aradra utazott.

A hadseregfelügyelő megérkezése után azt hozta Resch Ferenc aradi állomásparancsnok tudomására, hogy csütörtökön nagyobb szabású menetelési és harcszerű gyakorlatot kíván a temesvári és az aradi helyőrségek között tartani. Ugyanakkor távirati rendelkezést küldött a temesvári helyőrség parancsnokának is, hogy a temesvári csapatokkal induljon utnak a Vinga és Arad között megtörténő gyakorlatra.

A rögtönzött téli gyakorlat temesvári résztvevői már tegnap éjszaka utnak is indultak és erős meneteléssel Vinga felé vették utjukat. Temesvárról a 29. és 61. számú gyalogezredek itt állomásozó zászlóaljja és tüzéség vettek részt a gyakorlatban.

Aradról tegnap hajnalban vonult ki a helyőrség Ujaradon keresztül. Az ujaradi határban a kisszentmiklósi lovas tüzésosztály csatlakozott ágyuival a kivonuló aradi csapathoz.

A temesvári és aradi csapatok Németország tájkán kerültek ma össze, ahol a harcszerű fölvonulás után Frank Liboriusz hadseregfelügyelő szemlét tartott a csapatok felett s a tisztikarnak s a legénységnek kifejezte teljes megelégedését.

adtak neki, az egyedül állónak! De most itt áll Ivan de Lonja...

Soha sem hasonlította össze magát másokkal, tehát soha sem volt féltékeny. És a mit bámulói jellemnagságnak minősítettek benne, az csak az volt, hogy senkit sem tartott magához méltónak.

Senkit, csak Ivan de Lonját! Mert midőn először hallotta játszani ezt a parasztiut s midőn hegedűjének hangjai először ütötték meg füleit, már akkor elismerte, hogy ez a szuhanc többet tud, mint ő... És a mai naptól már mindenki tudja ezt!

Hiába, nem segíthet a dolgon. Még az sem érne semmit, ha megszásszorozná igyekezetét.

Harminc évig tartott, amíg küzdve és viaskodva a vonóval, eljutott művészetének magaslatára. És most megjelent az a parasztfiú, aki többet tud. Vajjon miért? Mert többre született! Arra született, amit ő soha sem birt elérni.

Taiz Josef végigsimította homlokát, mi alatt izgatottan járt föl és alá a szobában. De kezei élettelenül lehanyatlottak. Tehát megtörtént! Tulszárnyalták művészetét. Előbb a hírlapokban, majd a hangversenyirodáknak fogják suttogni! Meghalt a király!... Éljen a király!...

Taiz Josef összereszt az ajtó halk nyirkorgására.

— Mit akar? — kiáltott a belépő inas felé.

— A postát hoztam be, mester!

— Köszönöm!... Csak tegye le!

— Több sürgöny is érkezett!

Taiz Josef leült.

— Nos, hát olvassa föl mind!

Az inas egyenlő, kifejezéstelen hangon darálta le egymásután a sürgönyöket és leveleket. A művész egy szót sem értett meg tartalmukból.

— Mi lesz most? — töprengett. — Mit tegyen? Mint második, maga fölött a „királyal“ folytassa pályáját? Rogyott térdekkel éljen ezentúl és Szófiában vegyen részt az udvari hangversenyeken?...

Az inas még mindig olvasott.

„Derüs karácsonyi ünnepeket kíván önnek, mélyen tiszteit mester...“

Taiz Josef hirtelen fölkapta fejét, midőn a karácsony szó megcsendült füleiben. Persze, hiszen ma karácsony volt, karácsonyest!... De hát mi köze neki ehez? Már sok helyen töltötte ő a szent estét!... Hol? Már alig emlékezett reá. Egyszer Melbourneban, egyszer a viharos tenger kellő közepén, míg máskor öszvérháton Kolumbiában, Bagota felé. Akkor három óra hosszat ült az öszvéren. De az éj felséges volt és ezer csillag ragyogott az ég ibolizotán.

Ah, azok a felséges csillagok! Már gyermekkorában is annyira szerette ezeket a hideg égitestekeket. Csöndes, téli esteiken ott állt gyakran az erkélyen édes anyjával, aki megmutatott neki minden csillagképletet. Milyen csöndes volt akkor a nagy kert és milyen magas hó fedte a földet. Sok év lefolyt, mióta elhagyta szülőföldjét, hogy nevére fényt áraszson!...

Taiz Josef égető fájdalmat érzett lelkében. Hiszen mint zenész, csupán egy név volt száz más között, olyan név, melyet a

közönség adott és vett is el. Ah, hányszor kívánt magának névtelen, nyugodt életet!...

Az inas az utolsó sürgönyt bontotta föl. „Mint mindég, gondolataim ma is nálad időznek.“

A te öreg anyád.“

Taiz Josef föltekintett.

— Mi az? — kérdezte. — Add ide a táviratot.

Meghatottan olvasta édes anyja üdvözlését. Pedig ő már régen nem irt neki. Két év óta talán egyetlen levelére sem válaszolt. De azért bár merre is sodorta a sors, szerető, hűséges anyja mindég fölkereste sorait. Az ő anyja, az ő édes anyja vajjon hány éves most? Már nagyon öreg lehet!... Igen, hetvenhárom éves s talán nemsokára meg is fog halni.

Fájdalmas vonás ült a művész arcára. Édes anyja meg fog halni anélkül, hogy viszontlátná őt, tőle olyan iszonyu messzeségben...

— Elmelet! — mondta az inasnak.

Alig zárult be az ajtó, fölkel és föl s alá járt a szobában. Azután a falhoz támaszkodott és keservesen kezdett zokogni. Haza... haza... haza...!

Nem, nem lehet. Most már késő! Fogva tartotta az élet s többé nem bocsátotta ki karmaiból. Csak előre, letörten is csak előre, míg a vonó ki nem esik a kezéből!... Előre, mint akármelyik jött-ment...

Taiz Josef letörülte könnyeit s merev tekintettel a villanyos lámpák fényébe bámult.